

Beheerplan Verzamelcontainers 2023-2027

Gemeente Zoetermeer, Versie 2.

Opsteller: AIZ Zoetermeer

Datum: 16 januari 2023



Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Het Beheerplan.....	3
1.2	Functionaliteit verzamelcontainers	3
2	Beleidskaders.....	4
2.1	Wet- en regelgeving	4
2.2	Normen en richtlijnen	5
3	Overzicht verzamelcontainers	6
3.1	Aantallen	6
3.2	Kenmerken verzamelcontainers.....	7
3.3	Technische ontwikkeling	7
4	Wijze van beheer.....	8
4.1	Uitgangspunten	8
5	Groot onderhoud verzamelcontainers	9
6	Risico's	11
7	Bijlage	12
7.1	Bijlage afkortingen.....	12
7.2	Bijlage: inzamelmethode Zoetermeer	12
7.3	Container aantallen	13

1 Inleiding

Voor het inzamelen van het huishoudelijk afval maakt de gemeente Zoetermeer gebruik van containers. Voor hoogbouw zijn dit ondergrondse containers voor restafval en bovengrondse containers voor GFT. In de wijk Oosterheem is de gehele wijk voorzien van ondergrondse containers voor restafval en GFT. De laagbouwwoningen in de rest van de stad zijn voorzien van minicontainers. Voor het glas, papier, plastic en textiel worden in alle wijken ondergrondse verzamelcontainers toegepast.

Voor het adequaat beheer van haar kapitaalgoederen moet de gemeente, op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), een beheerplan opstellen. In het beheerplan wordt beschreven welke maatregelen voor onderhoud, reparatie en vervanging in de komende jaren worden uitgevoerd.

Het beheerplan gaat over de onder- en bovengrondse verzamelcontainers.

1.1 Het Beheerplan

Het beheerproces is gebaseerd op het instandhouden van het kapitaalgoed (om de functie te blijven vervullen) tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Veiligheid;
- Geen/minimale storingen aan de voorzieningen;
- Voorkomen van gevolgschades (hoge kosten);
- Uitstraling (leefbaarheid en belevingswaarden).

Met het beheerplan wordt inzicht gegeven in:

- De eisen waar de verzamelcontainers aan moeten voldoen. Het gaat hierbij om wettelijke (technische) eisen en lokale eisen zoals veiligheid, uitstraling en bereikbaarheid;
- Een beschrijving van het areaal in aantal en leeftijd;
- De benodigde budgetten om de kapitaalgoederen (containers) conform de gestelde eisen in stand te houden.

1.2 Functionaliteit verzamelcontainers

De verzamelcontainers hebben de volgende functies:

- Opslaan en aanbieden van afval en grondstoffen;
- Efficiënt inzamelen;
- Regulering toegang aanbiedingen van restafval en GFT (o.b.v. de toegangspas).

2 Beleidskaders

Dit hoofdstuk geeft zicht op de landelijke en lokale wet- en regelgeving die gaan over verzamelcontainers. Deze wet- en regelgeving geven enerzijds inzicht waarom we gebruik maken van verzamelcontainers en anderzijds waar ze aan moeten voldoen om goed te kunnen functioneren.

2.1 Wet- en regelgeving

De wettelijke kaders voor het beheer van de verzamelcontainers zijn:

- Wet milieubeheer;
- Afvalstoffenverordening Zoetermeer 2021 en uitvoeringsbesluiten;
- Afvalbeleidsplan Zoetermeer;
- Handboek Openbare Ruimte Zoetermeer.

Wij lichten dit nader toe.

2.1.1 Wet milieubeheer Hoofdstuk 10 Afvalstoffen

In dit hoofdstuk van de Wet milieubeheer (Wm) zijn bepalingen opgenomen voor onder andere het verantwoord omgaan met huishoudelijke afvalstoffen, lozingen van afvalwater buiten inrichtingen, gevaarlijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen. De Wm is daarmee de belangrijkste wetgeving voor de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen.

Naast de Wet milieubeheer is ook sprake van ondergeschikte wetgeving, zoals het Besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijk Afval (Besluit GIHA). Deze wetgeving geeft nadere uitwerking aan de bepalingen in de Wet milieubeheer.

2.1.2 Afvalstoffenverordening Zoetermeer 2021 en het uitvoeringsbesluit

De afvalstoffenverordening heeft betrekking op de bepalingen die worden gesteld voor het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen in de gemeente. Op grond van artikel 10.23 Wm zijn gemeenten verplicht een afvalstoffenverordening vast te stellen in het belang van de bescherming van het milieu. In deze verordening is bepaald welke afvalstroom met welk inzamelmiddel moet worden ingezameld en verwerkt. Het uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2019 geeft aan hoe het college deze regels nader invult.

2.1.3 Afvalbeleidsplan Zoetermeer

Voor het beheerplan wordt uitgegaan van het huidige beleidsplan en werkwijze (zie bijlage). Grofweg wordt ervan uitgegaan dat het huishoudelijk restafval en Groente-, Fruit- en Tuin-afval bij de laagbouw wordt ingezameld met minicontainers en bij de hoogbouw en wijk Oosterheem met verzamelcontainers. De grondstofstromen Oud Papier en Karton, glas, textiel en Plastic, Blik en Drankenkartons worden ingezameld via ondergrondse wijkcontainers gegroepeerd op een milieueiland. Het grofvuil kan worden aangeleverd op het Zelfbrengdepot (milieustraat) aan de Argonstraat.

2.1.4 Handboek Openbare Ruimte Zoetermeer, Hoofdstuk 11 Huisafvalinzameling:

De eisen en richtlijnen ten aanzien van de verschillende boven- en ondergrondse huisvuil-inzamelvoorzieningen zijn opgenomen in het handboek Openbare Ruimte. De inrichting van de bovengrondse voorzieningen (aanbiedplaats voor minicontainers en grofvuil en huisvuilinzameling)

en ondergrondse voorzieningen voor restafval en GFT en Milieu-eiland/ huisvuilscheiding zijn daarin opgenomen.

2.2 Normen en richtlijnen

Voor het beheer en onderhoud zijn er verschillende normen en richtlijnen. Wij lichten deze toe.

2.2.1 Hijsen en heffen: keuringsverplichting materiaal (hijsmiddelen)

Alle ondergrondse containers van de gemeente Zoetermeer zijn onderlossende containers¹. Onderlossende verzamelcontainers zijn volgens de Arbobepalingen zogenaamde transporthouders in combinatie met hijs- en hefmiddelen en worden gezien als arbeidsmiddelen. Arbobesluit hoofdstuk 7 bepaalt dat deze arbeidsmiddelen moeten voldoen aan dezelfde veiligheidseisen uit de Machinerichtlijnen als hijs- en hefmiddelen.

De gemeente dient als werkgever de risico's tijdens het gebruik van de onderlossende verzamelcontainers vast te stellen en te minimaliseren. Door de verzamelcontainers periodiek te controleren, te inspecteren en/of te keuren wordt hieraan invulling gegeven.

2.2.2 Kwaliteitscatalogus beheer Openbare Ruimte

In de kwaliteitscatalogus beheer Openbare Ruimte zijn voor verschillende kapitaalgoederen normen gesteld inzake de technische staat en uitstraling. In de kwaliteitscatalogus zijn geen bepalingen opgenomen voor de containers.

2.2.3 Overige

Naast bovengenoemde normen en richtlijnen zijn er algemene richtlijnen, waaraan elke (in de openbare ruimte werkzame) partij moet voldoen. Denk hierbij aan 'veilig werken langs de weg' en Veiligheid en Gezondheid Aannemers (VGA certificering). Dit betreft normen die te maken hebben met de uitvoeringsorganisatie en *niet* met de container zelf.

¹ Onderlossende containers zijn containers, waarbij de (openslaande) kleppen zich aan de onderzijde van de container bevinden.

3 Overzicht verzamelcontainers

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de hoeveelheid verzamelcontainers die gebruikt worden voor de inzameling van het huishoudelijk afval. Deze aantallen vormen de basis voor het beheer. Hierdoor is in beeld wat er jaarlijks geïnspecteerd moet worden en welke onderhoudsmaatregelen nodig zijn en dit in de tijd gepland kan worden.

Voor het inzamelen van afval en grondstoffen zijn verschillende soorten containers geplaatst. Bij de laagbouw tweewiel-container (minicontainers), bij de hoogbouw en wijk Oosterheem verzamelcontainers en door heel de gemeente wijkcontainers voor grondstoffen.

Overzicht inzamelmiddelen per afvalfractie (jaar eind 2022)								
Inv.cont'22 v.2.1	Totaal	RST	BRA	GFT	OPK	Glas	Textiel	PBD
Ondergrondse containers met bedieningszuil	1.196	903		293				
Bovengrondse containers met bedieningszuil	557			557				
Ondergrondse containers	403		24		144	136	41	58
Ondergrondse perscontainers	6							6

RST= Huishoudelijk restafval, BRA= Bedrijfsmatig restafval, OPK= Oud Papier en Karton en PBD= Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken
Bron: inventarisatie containers Zoetermeer

3.1 Aantallen

De huidige onder- en bovengrondse verzamelcontainers voor het restafval en GFT zijn vanaf 2002 geplaatst. Deze containers zijn voorzien van een bedieningszuil. De wijkcontainers voor glas, papier en PBD zijn grootschalig geplaatst vanaf 2011.

In onderstaand overzicht zijn de aantallen en de jaren van aanleg inzichtelijk gemaakt. Deze informatie is van belang voor een goede planning van het groot onderhoud aan de verzamelcontainers.

Overzicht containers met jaar van plaatsen per fractie in heel Zoetermeer											
Inv.cont'22 v.2.1	Bedieningszuil	RST	GFT		BRA	OPK	Glas	Textiel	PBD		Totaal aantal cont.
		OC	OC	BC	OC	OC	OC	OC	OC	OC pers	
2002	354	486	6	477		1			8		978
2003	80	84	73	9		1	1		1		169
2004	18	25	16	6							47
2005	16	18	14	2							34
2006	49	60	46	8							114
2007	29	37	30								67
2008	20	22	18	3							43
2009	25	28	24	1							53
2010	18	21	15	4							40
2011	9	14	7	3	3	140	130	40	48		385
2012	13	20	9	3	3						35
2013	10	14	8	2	11						35
2014	2	2	1	1							4
2015	2	6		5							11
2016	20	27	12	13	3	2	2	1	1		61
2017	4	8	3	2						1	14
2018	6	7	5	1	2					5	20
2019	5	6	1	5	1		3				16
2020	4	9		8	1						18
2021	4	4	2	2							8
2022	5	5	3	2							10
totaal	693	903	293	557	24	144	136	41	58	6	2.162

OC= ondergrondse container BC = bovengrondse container en BRA= Bedrijfsmatig restafval

In de wijk Oosterheem zijn in totaal de meeste verzamel- en wijkcontainers geplaatst. In de bijlage zijn deze details weergegeven.

3.2 Kenmerken verzamelcontainers

De onder- en bovengrondse verzamelcontainers in de gemeente Zoetermeer hebben op een aantal punten unieke (of minstens: specifieke) kenmerken. Deze specifieke kenmerken zijn:

- **Centrale bedieningszuil**
Containers met toegangscontrole zijn geplaatst met een aparte (centrale) bedieningszuil.
- **Vormgeving inworpszuil en bedieningszuil**
De gemeente Zoetermeer heeft – in samenwerking met IPV Delft en Sulo – een inworpszuil en bedieningszuil ontworpen
- **Componenten**
De containers bestaan uit verschillende componenten (elektronica, zijkanten van inworpszuil, veiligheidsvloer e.d.) die kunnen worden vervangen.

3.3 Technische ontwikkeling

De basisconstructie van de container (betonput, afmetingen stalen container en bodemklep) is niet aan grote verandering onderhevig. Wél is rekening te houden met innovatie op de inworpszuil en de software. Dit kan een aanleiding geven tot eerdere vervanging of restauratie hiervan (ten opzichte van de huidige economische levensduur).

4 Wijze van beheer

4.1 Uitgangspunten

Het beheerproces is gebaseerd op het instandhouden (om de functie te vervullen) tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- **Veiligheid**
Als werkgever heeft de gemeente de verplichting om veiligheidsrisico te minimaliseren. Maar ook in het kader van de volksgezondheid zijn afvalinzamel-voorzieningen essentieel.
- **Minimale storingen aan de voorzieningen,**
De ondergrondse en bovengrondse containers zijn 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar in de openbare ruimte. Om zwerfvuil en bijplaatsingen te voorkomen dienen de containers zo min mogelijk storingen te vertonen.
- **Voorkomen van gevolgschades (hoge kosten),**
Door de containers preventief te onderhouden en onderdelen op het juiste moment te vervangen moeten storingen én gevolgschades worden voorkomen. De gevolgschades leiden immers vaak tot meer kostbare curatieve onderhoudsmaatregelen.
- **Uitstraling (leefbaarheid en belevingswaarden).**
Containers vormen niet alleen een schakel in de logistieke afvalinzamelketen, maar moeten bewoners ook stimuleren afval goed aan te bieden en zoveel mogelijk te scheiden. Nette en goed onderhouden containers dragen bij aan goed afvalscheidingsgedrag (en vice versa).

5 Groot onderhoud verzamelcontainers

Het groot onderhoud aan de verzamelcontainers gaat uit van de afschrijvingstermijnen en de mogelijkheden om de verschillende componenten van de container (wel of niet) tussentijds te kunnen vervangen.

Op het moment van groot onderhoud beoordeelt de uitvoeringsorganisatie of er nog (enig) uitstel van groot onderhoud mogelijk is. Dit moet ertoe leiden dat genormeerde onderhoudstermijnen worden opgerekt (en daarmee de levensduurgemiddelde kosten van het kapitaalgoed afnemen).

De standaard in Zoetermeer toegepaste ondergrondse verzamelcontainers worden gebruikt om restafval, GFT, OPK, Glas, PBD en textiel op te slaan. Voor GFT zijn er ook 'bovengrondse' verzamelcontainers. Uitgangspunt is dat deze verzamelcontainer 30 jaar meegaat. Het onderhoudsregime is hierop afgestemd.

Het modem in de bedieningszuil zorgt voor de datacommunicatie tussen de containers en de server met de database. Voor het zogenaamde M2M (machine naar machine) netwerkverkeer wordt in Nederland en in Zoetermeer grotendeels het (GPRS) 2G netwerk gebruikt. KPN heeft aangekondigd 2G tot april 2025 operationeel te houden en Vodafone tot het einde van 2024. In het onderhoudsplan wordt ervan uitgegaan dat de modems twee jaar voorafgaand aan het jaar 2025 worden vervangen.

Bepaalde elektronica wordt preventief vervangen. Een deel van de vervangingskosten zijn opgenomen in het onderhoudscontract met de leverancier (in onderstaande tabel aangegeven met 0 onder cyclus in jaren).

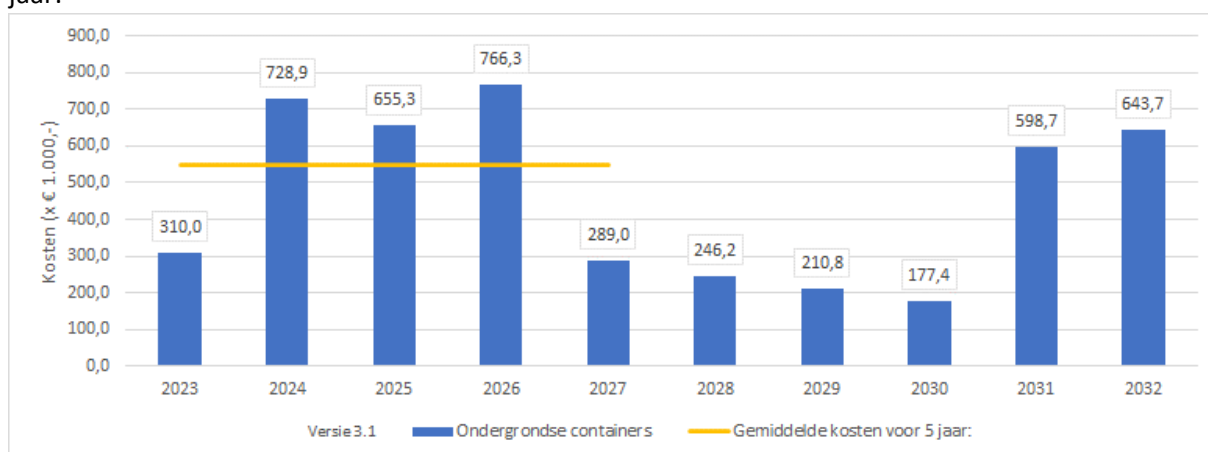
Kosten groot onderhoud

De meerjarige kosten voor het uitvoeren van het groot onderhoud komen daarmee op:

Groot onderhoud Ondergrondse containers van 2023 tm 2032										excl. vervanging complete systemen	
x € 1.000,-	Versie 3.1	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Electronica		51,8	171,6	8,2	31,4	15,0	11,8	13,7	10,0	5,9	8,2
Zuil		143,8	297,5	575,1	266,8	135,8	96,4	108,0	103,3	56,7	577,9
Container		114,4	259,8	72,0	468,0	138,2	137,9	89,1	64,1	536,0	57,6
Put		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondergrondse contain		310,0	728,9	655,3	766,3	289,0	246,2	210,8	177,4	598,7	643,7

Bron: Meerjarend onderhoudsplan verzamelcontainers Zoetermeer (prijsspeel: eind '22)

De totale kosten voor het groot onderhoud aan de verzamelcontainers bedraagt de komende tien jaar:



Groot onderhoud van 2023 tm 2032										excl. vervanging complete systemen	
x € 1.000,-	Versie 3.1	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Ondergrondse containers		310,0	728,9	655,3	766,3	289,0	246,2	210,8	177,4	598,7	643,7
Groot onderhoud		310,0	728,9	655,3	766,3	289,0	246,2	210,8	177,4	598,7	643,7
Gemiddelde kosten voor 5 jaar: 549,9				Hoogste in 5 jaar: 766,3 in jr.2026			Laagste in 5 jaar: 289,0 in jr.2027				

Bron: Meerjarenonderhoudsplan verzamelcontainers Zoetermeer (prijspeil: eind '22)

6 Risico's

Dit hoofdstuk schetst de risico's waarmee rekening wordt gehouden bij het beheer van de verzamelcontainers. Risico's kunnen een financieel effect hebben maar ook gevolgen voor een goede werking van de verzamelcontainers.

Onderstaand overzicht is opgenomen in dit beheerplan omdat het inzicht geeft met welke risico situaties we te maken hebben tijdens de beheercyclus en het beschrijft via een beheermaatregel (zie laatste kolom) hoe er op een juiste manier op te reageren.

Bij het benoemen van risico's is tevens de kans, de impact en een beheersmaatregel aangegeven.

Risico	Kans	Impact	Beheermaatregel
(Extreme) Prijsstijgingen als gevolg van marktontwikkelingen	groot	groot	- Meerjarige indexatie-afspraken met leverancier - Indexatie van inkomsten (afvalstoffenheffing) in lijn met kostenontwikkeling.
Leveringsonzekerheid materialen (zoals grondstoffen of chip)	middel	groot	- Standaardisatie type container, geen afwijkingen van model - Reservevoorraad van containers - Tijdelijk afsluiten container en alternatieve aanbiedlocatie faciliteren.
Volledig afhankelijkheid van één leverancier	groot	middel	- Langdurige contracten en goede afspraken over indexering. - Door adequaat beheer minder gevoelig voor storingen aan het inzamelmiddel.
Datalek / cybersecurity	klein	klein	- Geen koppeling in data-uitwisseling tussen naamgegevens en adresgegevens. - Sectorgebruikelijke ICT-security maatregelen.

7 Bijlage

7.1 Bijlage afkortingen

Afvalstromen

GFT: Groente-, Fruit- en Tuinafval
OPK: Oud Papier en Karton
PBD: Plastic, Blik en Drankverpakkingen
BRA: Bedrijfsmatig Restafval

Inzamelmiddelen

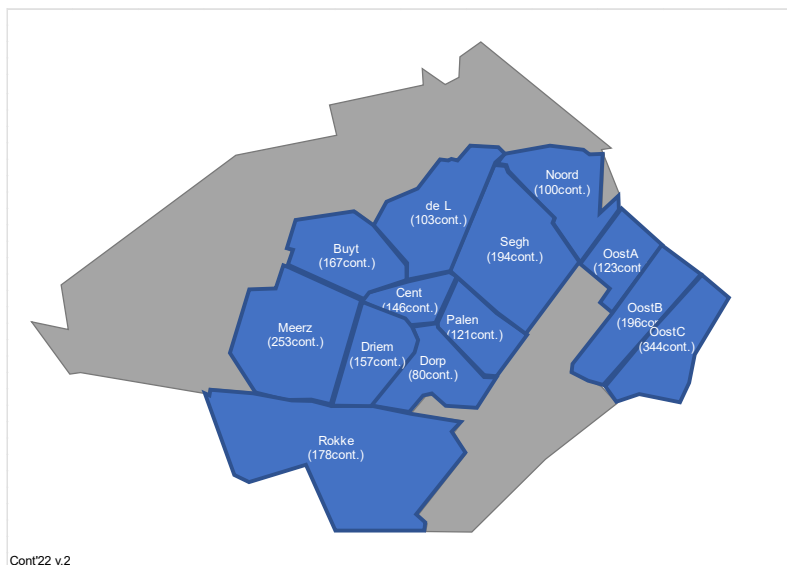
VC: Verzamelcontainer
WC: Wijkcontainer
MC: Minicontainer (2wiels met een inhoud van 140 of 240 liter)
BC: Bovengrondse container
OC: Ondergrondse container
OPC: Ondergrondse perscontainer

7.2 Bijlage: inzamelmethode Zoetermeer

Dienstverlening in 2022		
DVO '22 v.1	Zoetermeer	
	Laagbouw	Stapel-/hoogbouw
Restafval	Grijze minicontainer 1 x per twee weken (26	Ondergrondse verzamelcontainers
	Oosterheem met ondergrondse verzamelcontainers	
Groente, Fruit en	Groene minicontainer 1 x per twee weken	Bovengrondse verzamelcontainers
	Oosterheem met ondergrondse verzamelcontainers	Oosterheem ondergrondse verzamelcontainers
Oud Papier en Karton (OPK)	Ondergrondse wijkcontainers op milieu-eilanden	
Glas	Ondergrondse- en bovengrondse wijkcontainers op milieu-eilanden	
Textiel	Ondergrondse- en bovengrondse wijkcontainers op milieu-eilanden	
Plastic-, Blik en Drankenkartons (PBD)	Ondergrondse wijkcontainers. Legen o.b.v. frequentie (gemiddeld 3,2x per week)	
Grof afval	Gratis (indien gemeente ophaaldag bepaalt) of tegen betaling a € 42,50 op afspraak grof (brandbaar) afval, elektronische afval en grof tuinafval.	
Milieustraat	Zelfbrengdepot Zoetermeer	
Adres	Argonstraat 25, 2718 SM Zoetermeer	
Openingstijden	maandag t/m donderdag 8.00 - 15.45 uur	
Toegang	Op basis van afvalpassen	
Overige		
Opmerkingen		

Bron: gemeentelijke internetpagina

7.3 Containeraantallen



Overzicht containers met wijk per fractie in alle jaren

Inv.cont'22 v.2.1	Bedieningszuil	RST	GFT		BRA	OPK	Glas	Textiel	PBD		Totaal aantal cont.
		OC	OC	BC	OC	OC	OC	OC	OC	OC pers	
Buytenwegh	54	74		66	1	10	8	3	5		167
Centrum	36	62		57		10	10	3	4		146
Dorp	30	33		34		5	4	1	3		80
Driemanspolder	34	59		68	2	9	9	2	7	1	157
Meerzicht	46	103		92	3	21	21	4	9		253
Noordhove	29	35	15	17	2	11	11	4	5		100
Oosterheem A	52	52	52			7	7	2	3		123
Oosterheem B	84	99	87			4	3	1	2		196
Oosterheem C	141	167	139		10	11	11	3	3		344
Palenstein	23	45		43	4	11	10	4	4		121
Rokkeveen	62	65		66	2	18	15	5	4	3	178
Seghwaert	76	78		82		12	12	5	4	1	194
de Leyens	26	31		32		15	15	4	5	1	103
totaal	693	903	293	557	24	144	136	41	58	6	2162

OC= ondergrondse container BC = bovengrondse container en BRA= Bedrijfsmatig restafval

Overzicht aantal containers met jaar van plaatsen en gebieden

Inv.cont'22 v.2.1	Buytenwegh	Centrum	Dorp	Driemanspolder	Meerzicht	Noordhove	Oosterheem A	Oosterheem B	Oosterheem C	Palenstein	Rokkeveen	Seghwaert	de Leyens
2002	136	83	53	116	171	34		14		59	115	152	45
2003			4			29	101	21			4	2	8
2004					4	2	2	33					6
2005						2		8	20			4	
2006		13			4			52	45				
2007								31	36				
2008			2	5					36				
2009				2					51				
2010			2		2				32	4			
2011	30	27	13	25	55	32	15	8	45	23	40	33	39
2012			4	2				8	21				
2013				2	1	1		8	14	8	1		
2014								2				2	
2015					11								
2016		11		4	3			2	24	17			
2017		4		1				5	4				
2018	1	3			1			2	8		3	1	1
2019			2				3		2	2	7		
2020		5			1					8			4
2021								2	2		4		
2022							2		4		4		
totaal	167	146	80	157	253	100	123	196	344	121	178	194	103